

S. Sayısı : 28

Hudutta zuhur edecek ihtilâfların tetkik ve halline müteallik Türkiye Cumhuriyetile Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri ittihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde aktolunan mukavelenamenin yeniden 3 ay temdidi hakkındaki protokolün tasdikine dair kanunu lâiyhası ve Hariciye encümeni mazbatası (1/291)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/3129

18-X-1935

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Hudutta zuhur edecek ihtilâfların tetkik ve halline müteallik Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyet Cumhuriyetleri ittihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde aktolunan mukavelenin yeniden 3 ay uzatılması hakkındaki protokolün tasdikine dair Hariciye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 11-X-935 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Esbabı mucibe lâiyhası

Türkiye - Sovyet hududunda çıkacak ufak hâdise ve ihtilâfların tetkik ve hal usulleri hakkında 6 ağustos 1928 tarihli mukavelenamenin 10 eylül 1932 tarihinde müddeti hitam bulması üzerine hükmü 10 teşrinievvel 1932, 8 mart 1933, 29 teşrinisani 1933, 12 nisan 1934, 6 teşrinievvel 1934 ve 20 mart 1935 tarihlerinde Ankarada imza edilen altı protokol ile altışar ay için temdid edilmişti. Son temdid protokolünün hükmü de 10 eylül 1935 tarihinde hitam bulmuştur.

Yeni aktebilecek hudud mukavelenamesi için müzakerata esas teşkil etmek üzere Sovyetler tarafından tevdi edilmiş olan projenin yüksek hudud heyetince tetkikatı ahiren ikmal edilmiş ve bir mukabil proje esası ihzar olunmuş isede işbu mukabil projenin Sovyet makamınca tetkiki ve bilâhare karşılıklı müzakereler icrası ve neticede imza edilecek olan mukavelenamenin iki taraf mevzuatına göre tasdik muamelesi uzun zamana mütevakkıf bulunduğundan bu müddet zarfında hududda çıkması muhtemel bir hâdisenin tetkik ve hallini imkânsız bırakmamak üzere eski mukavelenamenin ve buna bağlı protokolün 20 mart 1935 tarihli son temdid protokolünün inkızası tarihinden itibaren yeniden üç ay daha temdidi için 5 teşrinievvel 1935 tarihinde Sovyetlerle bir protokol imza edilmiştir.

İşbu protokol Büyük Millet Meclisince tasdik edilmiş olan evvelki altı temdid protokolü hükümlerinden başka yeni hiç bir hükmü ihtiva etmemektedir.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Karar No. 10

Esas No. 1/291

6 - XII - 1935

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri Birliği arasında, hududda zühur edecek ihtilâfların tetkik ve halline müteallik 6 - VIII - 1928 tarihinde akdedilmiş olan mukavelelerin üç ay daha temdidini mutazammın protokolün tasdikı için Hariciye vekilliğince hazırlanmış 11 - X - 1935 de İera Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibe izahatı 5 - XII - 1935 tarihinde ve Hariciye vekâleti Kâtibi umumisi de hazır olduğu halde tetkik edildi. Bu hususta Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri birliği ile esasen yeniden bir hudud mukavelesi akti hakkında hazırlıklar ve resmî muameleler devam etmektedir. Ancak yeni mukavele aktedilinceye kadar aradan mukavelesiz bir deyre bırakmak caiz olamayacağı sebebiyle mevud mukavelelerin daha üç aylık bir

müddetle hükmünün temdidini lâzım gelmiştir ve protokol ile kanun lâyihası encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Yüksek Kamutayın tasdikına arz edilmek üzere yüce katma sunuldu.

Hariciye E. R.	M. M.	Kâtib
Trabzon		Kastamonu
Hasan Saka	Ş. İlden	Ş. İlden
Aza	Aza	Aza
Niğde	Antalya	İstanbul
Kâmil İrdelç	Dr. C. Tunca	Salâh Cimcoz
Aza	Aza	Aza
İzmir	Kars	Kocaeli
Halil	M. Akyüz	Süreyya Yiğit
Aza	Aza	
Sivas	Tokad	
Hürrem Gerede	N. Poroy	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hududda zühur edecek ihtilâfların tetkik ve halline müteallik Türkiye Cumhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri İttihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde aktolunan mukavelelerinin yeniden üç ay temdidini hakkındaki protokolün tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Hududda zühur edecek ihtilâfların tetkik ve halli usulü hakkında Türkiye Cumhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri İttihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde Ankarada imzalanan mukaveleleme ile bu mukavelelemeğe bağı protokolün, 20 mart 1935 tarihli temdid protokolünün inkizasından itibaren yeniden üç ay uzatılmasına dair 5 teşrinievvel 1935 tarihli protokol kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — İşbu kanun neşri tarihinden itibaren meri olacaktır.

MADDE 3 — İşbu kanun hükümlerinin icrasına Hariciye, Dahiliye, Maliye, İktisad ve Milli Müdafaa Vekilleri memurdur.

12 - X - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Kaya	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

HUDDA ZUHUR EDEN İHTİLÂFLARIN TETKİK VE HALLİ USULÜNE MÜTEALLİK OLARAK TÜRKİYE İLE SOSYALİST SOVYET CÜMHURİYETLERİ İTTİHADİ ARASINDA 6 AĞUSTOS 1928 TARİHİNDE ANKARADA İMZALANAN MUKAVELENAMENİN TEMDİDİNE DAİR PROTOKOL

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ve Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri İttihadı Hükûmeti, hududda zuhur eden ihtilâfların tetkik ve halli usulü hakkında 6 ağustos 1928 tarihinde Ankarada imza edilmiş olan mukaveledenamenin meriyet müddetini temdide karar vermişler ve bu maksadla muahhasları olmak üzere:

Bir taraftan:

Numan Menemencioğlu, Büyük Elçi, Hariciye Vekâleti Kâtibiumumisi,

Diğer taraftan:

Leon Karahan Hazretleri, Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri İttihadı Büyük Elçisini, tayin etmişler ve müşarünileyhler, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini yekdiğerine tebliğden sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

Hududda zuhur eden ihtilâfların tetkik ve halli usulüne dair Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri İttihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde Ankarada akte edilmiş olan mukavele ve merbutu aynı tarihli protokol bu senedlerin temdidine müteallik olarak yine Ankarada 20 mart 1935 tarihinde imza edilmiş olan protokolün inkizasından itibaren yeniden üç ay temdid edilmiştir.

Madde — 2

İşbu protokol tasdik edilecek ve tasdik keyfiyeti Âkidlerden biri tarafından diğer Âkid Tarafa tebliğ edilecektir.

Ankarada 5 teşrinievvel 1935 tarihinde imzalanmıştır.

